

طلوع

روزنامه

دوشنبه ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۲ • شماره ۳۶۲۴

طلوع روزنامه فرهنگی / سیاسی / اجتماعی / ورزشی

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر: محمد مهدی جعفری زاده

شماره استاندارد بین المللی روزنامه طلوع (شاپا) : ۵۸۷۳-۸۰۰۲ ISSN: 5873 - 8002

شیراز: خیابان انقلاب (نادر) / نیش پارک انقلاب / مجتمع رز / طبقه اول

تلفن: ۰۷۱-۳۳۴۴۴۷۷۲ • فاکس: ۳۳۴۴۴۷۷۱

کازرون: خ قدمگاه / پایین تر از تقاطع امیر کبیر ۴۲۲۲۹۲۴۶-۰۷۱

پست الکترونیک: toloudaily@gmail.com

آدرس صفحه اینستاگرام: https://instagram.com/tolounews

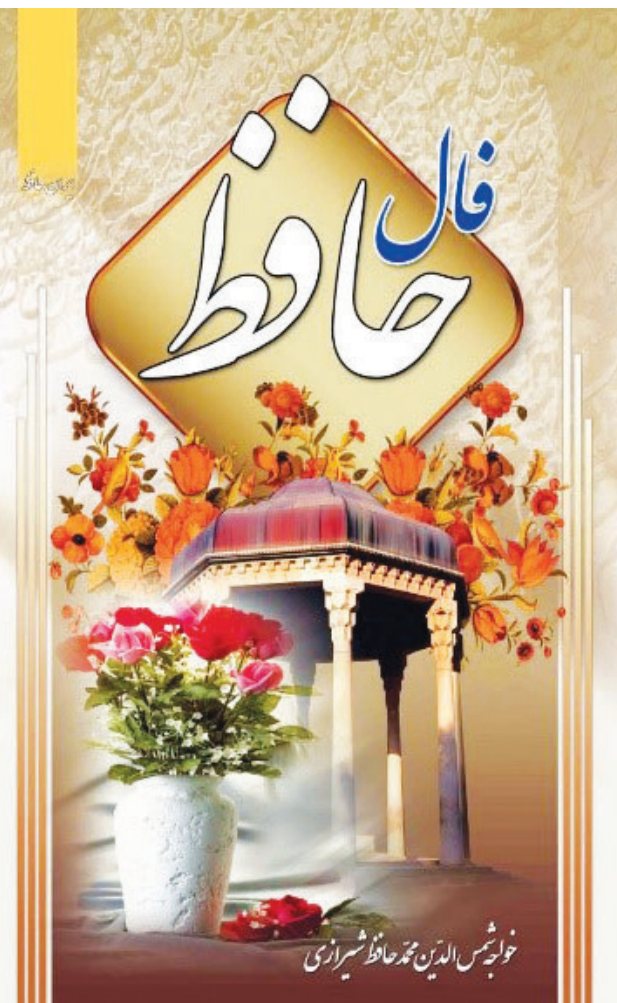
آدرس سایت: www.tolounews.com

مروانامه اخلاقی: tolounews.com/Regulations.aspx

چاپخانه: خلیج فارس

امروز شما

فروردین
خبرها یا اتفاقاتی که منتظرش بودی، ممکن است تا چند وقت دیگر به برپیشانی و اضطراب خواهی شد. بهتر افکار مبهم و پیچیده را از خود دور کن. به زودی همه چیز بروبره می شود.

اردیبهشت
تو در مجموع انسان معتدل و معقولی هستی اما تغییر شرایط تو را تحت تأثیر قرار می دهد و باعث می شود تصمیم‌هایی بگیرد که تقریباً از تو بعید است. سعی کن همچنان عقل و منطقیت در کنار احساسات کار کنی.

خرداد
بر فرصت‌هایی که از دست رفته است نمی توان اشک ریخت، چون این کار هیچ سودی ندارد. اگر نتوانی از گذشته درس گرفته و خود را فراتر از آن قراردی، ناچار به تکرار همان تجربه‌های تلخ خواهی شد.

تیر
احساس می کنی که از نظر عاطفی شکست خورده‌ای و دل دیگر مرده است! اما چنین نیست باید این پرنده زندانی را به باغی برده تا شاد شود. آن وقت خواهی دید که چطور نغمه‌سرای می کنی!

مرداد
دلیلی برای نگرانی وجود ندارد. این نوع اختلافات گذرا خواهد بود و در نهایت تو به خواسته و آرزویت می‌رسی. بهتر است بپذیرد بزنی تا او با دیدن چهره بشاش و خندان تو کدورت‌ها را فراموش کند.

شهریور
بین تو و دوست یا همسر اختلافاتی پیش آمده است. این اختلافات را باید برطرف کرد اما قبل از آن باید ریشه‌های آنها را بشناسی تا در قضاوت و داوری خود دچار خطا نشوی.

مهر
به زودی نادانی و لجاجت تو را آزار می دهد. از دیدن اعمال و رفتارش دچار بریشانی و اضطراب خواهی شد. بهتر است چند روز نزدیکش نشوی و او را به حال خودش رها کنی.

آبان
امروز خواسته‌های خود را بدون ترس و واگه مطرح کنی. گوش شنوا وجود خواهد داشت. و اثرات آن شما را متعجب خواهد کرد. چند روز دیگر به پایان روزهای طلایی عشق شما نماند.

آذر
کسی تو را به خردمندی و تعقل سفارش می کند. چون برخوردهای اخیر تو کاملاً احساساتی و نسنجیده بود. از این برخوردها باید درس گرفت و قبل از اینکه تأثیر منفی روی دوستانت بگذارد، درصدد تصحیح آنها برآمد.

دی
نگرانی‌ها را از خودت دور کن. به خود و اطرافیانت اعتماد کن و در موردشان اینقدر سخت‌گیر نباش. رفته رفته اوضاع روپراه خواهد شد.

بهمن
از فرصت‌ها استفاده کن و برای چیزی که در آرزوی هستی تلاش کن حتی اگر دور از دسترس است. با دست روی دست گذاشتن و غمگین بودن به هیچ نتیجه‌ای نمی‌رسی و فقط زمان و فرصت‌های خودت را از دست می‌دهی.

اسفند
کسی در خانه دلت را می زند که آشناست. اختیار دل اگر به دست تو بود شاید به این آسانی تسلیم نمی‌شد. اما دل خود صاحب اختیار است و نمی توان آن را در چارچوب خاصی محبوس کرد و یا پراشش قانون گذاشت. به احساسات اطمینان کن.

آمارهای رسمی جدید نشان می دهد درآمد گردشگری ترکیه در سه ماهه نخست سال جاری بیش از یک سوم افزایش یافته است و این صنعت حیاتی در اقتصاد ترکیه با وجود زلزله‌های ویرانگر ماه فوریه در جنوب شرقی این کشور روند قوی سال گذشته را حفظ کرده است. به گزارش ایرنا به نقل از دلیلی صبح، رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه و دولتش بر کاهش کسری بودجه برای مقابله با تورم و نرخ بهره بالا، حساب ویژه‌ای روی درآمدهای حاصل از گردشگری، باز کرده‌اند؛ صنعتی که نقشی کلیدی در اقتصاد ترکیه ایفا می کند.

با بازگشت کامل به آمارهای پیش از شیوع بیماری همه گیر کرونا در سال گذشته، شمار گردشگران خارجی ورودی به ترکیه به رکورد جدیدی نزدیک می شود و درآمدهای بالایی را به همراه دارد و دولت را بر آن داشته تا برآوردهای سالانه گردشگری خود را افزایش دهد. موسسه آماری ترک‌استات (TurkStat) اخیراً گزارش داده که درآمد گردشگری در بازه زمانی ماه‌های ژانویه تا مارس ۲۰۲۳ با رشد ۳۲.۳ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ۸.۶۹ میلیارد دلار رسیده است.

در سال ۲۰۲۲، درآمد ۵۳.۴ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت و به رکورد ۴۶.۳ میلیارد دلار رسید؛ زیرا اثرات همه گیری طولانی مدت کرونا از بین رفت و پیامدهای جنگ اوکراین باعث افزایش تعداد مسافران روسیه شد که این امر تا حدی به دلیل محدودیت‌های پروازی اعمال شده توسط کشورهای غربی به روسیه مرتبط است. همچنین تخمین زده می شود صدها هزار روس در سال گذشته به ترکیه نقل مکان کرده‌اند که بیشتر با هدف سرمایه‌گذاری در بخش املاک بوده است.

تقاضای فراینده از سوی کشورهای اروپایی نیز از رشد ورودی‌ها به ترکیه حمایت کرد که در رأس آنها آلمان و بریتانیا قرار دارند. درآمدهای ترکیه از محل گردشگری در سال ۲۰۲۲ در بالاترین رقم قبلی یعنی ۳۸.۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۹ گذشت. این رقم در سال ۲۰۲۱ پس از شیوع بیش از نصف آن به ۱۴.۸ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ به ۳۰.۲ میلیارد دلار رسیده بود.

ارز خارجی که گردشگری با خود به همراه دارد، بخش گردشگری را برای اقتصاد ترکیه به عنصری حیاتی تبدیل کرده است. برنامه اقتصادی جدید دولت بر تبدیل کسری بودجه به مازاد، اولویت دادن به صادرات، تولید و سرمایه‌گذاری و در عین حال مهار تورم و افزایش قیمت تمرکز دارد.

داده‌های موسسه ترک‌استات همچنین نشان می دهد بیش از یک‌پنجم یا ۲۰.۸ درصد از درآمد گردشگری در سه ماهه نخست سال جاری توسط بازدید اتباع ترک مقیم خارج از کشور ایجاد شده است.

این مؤسسه همچنین گزارش داده که ترکیه در ژانویه تا مارس از ۸.۲ میلیون بازدیدکننده استقبال کرده است که افزایش ۲۶.۸ درصدی نسبت به سال گذشته را نشان می دهد و حدود ۲۰.۴ درصد یا ۱.۷ میلیون نفر شهروندان ترکیه بودند که در کشورهای دیگر زندگی می کردند. شمار بازدیدکنندگان خارجی از ترکیه نسبت به سال گذشته ۸۰.۳۳ درصد افزایش یافته و به ۴۶.۶ میلیون نفر در سال ۲۰۲۲ رسیده است.

پیشینیان در نامگذاری سرزمین‌ها، رودها، کوه‌ها و دریاها، اصولی را رعایت کرده و به کار برده‌اند و دریاها همیشه به نام کشور و سرزمینی که در مجاورت و پیرامون آن قرار داشته‌اند، نامیده شده‌اند، مانند اقیانوس هند، دریای چین، خلیج مکزیک و خلیج فارس. به گزارش ایلتا، نام خلیج فارس میراث معنوی این سرزمین به شمار می آید که ریشه در تمدن ایرانی دارد و قرن‌های متمادی است که بر این گستره آبی سایه افکنده و هزاران سال است که جهانیان، این خلیج را با نام خلیج فارس می‌شناسند.

براساس آنچه در کتاب «اطلس جغرافیای جهان» انتشارات اشتوتگارت آلمان به سال ۱۹۷۱ میلادی آمده و مریم شریفی نیز پژوهش کرده است، قدیمی‌ترین نام خلیج فارس به موجب یکی از کتیبه‌های آشوری «نارمه‌تو» (Nar Marratu) به معنای «رود تلخ» است که آشوریان پیش از تسلط آریایی‌ها بر فلات ایران، بر آن نهاده بودند. در سنگ نبشته معروف داریوش هخامنشی در تل المسجوته یا المسجوته مصر نیز در عبارت، «درایه تیه هجا پارسا آیی تی» (Darya ya tya haca pars a aitya)، یعنی «دریایی که از پارس سر می‌گیرد» نام دریای پارس آمده است. فلاویوس آریانوس، تاریخ‌نگار یونانی که در سده دوم قبل از میلاد می‌زیسته، نام لاتین «پرسیکون کائیتاس» (Persikon Kaitas) را که ترجمه دقیق و درستی از خلیج فارس است، بر آن نهاده که این اصطلاح در کتاب‌های لاتین هم آمده است.

هر شب ماندن در ترکیه چقدر آب می خورد؟

که فقط کمی با رکورد ۴۵.۱ میلیون نفر در سال ۲۰۱۹ فاصله دارد. این رقم با ۲۴.۷۱ میلیون ورودی در سال ۲۰۲۱ و ۱۲.۷۳ میلیون در سال ۲۰۲۰ مقایسه شده است. دولت ترکیه اعلام کرده که انتظار می‌رود تعداد ورودی‌های خارجی در سال ۲۰۲۳ به ۶۰ میلیون نفر برسد و در سال ۲۰۲۸ به ۹۰ میلیون نفر برسد و از حیث درآمد نیز پیش‌بینی می‌شود در سال جاری به ۵۶ میلیارد دلار و در پنج سال آینده به ۱۰۰ میلیارد دلار افزایش یابد. این هدف مجدداً توسط «نادر آپاسلان» معاون وزیر فرهنگ و گردشگری ترکیه تأیید شد و روز چهارشنبه گفت که درآمد امسال بیش از دو برابر خواهد شد. «آپاسلان» گفت که ترکیه در حال برداشتن گام‌های سریع و جسورانه برای تبدیل شدن به یکی از مقاصد برتر گردشگری جهان است.

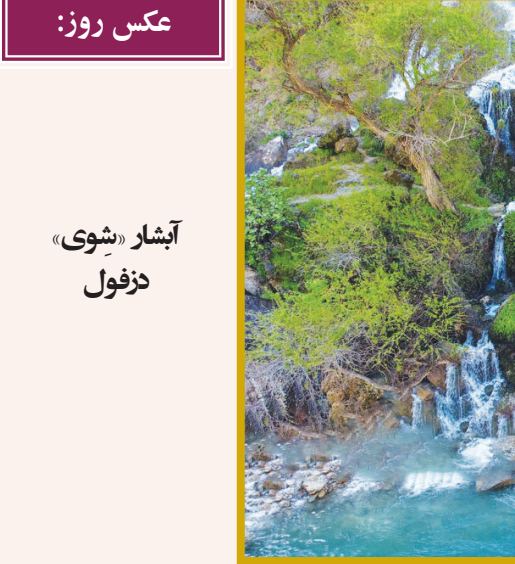
او خاطر نشان کرد که پس از این همه‌گیری که باعث کاهش سفر در سراسر جهان شد، آژانس توسعه و ترویج گردشگری ترکیه به بهبود سریع بخش این کشور کمک کرد. میانگین هزینه هر شب هر گردشگر در دوره ژانویه تا مارس امسال، ۸۴ دلار بوده است و میانگین کل هزینه بازدیدکنندگان ۱۰۶۲ دلار برای هر نفر بوده است.

داده‌ها نشان می‌دهد که هزینه‌های ورزشی، آموزشی و فرهنگی ۱۱۶.۵ درصد افزایش یافته است، در حالی که هزینه‌های تورهایی گردشگری ۸۳.۴ درصد و هزینه‌های خدمات تور ۸۲.۱ درصد رشد یافته است. میانگین هزینه هر شب اقامت هر گردشگر در سه ماهه نخست سال ۲۰۲۳ (ژانویه تا مارس) ۸۴ دلار (حدود ۴.۵ میلیون تومان بر اساس نرخ آزاد ارز) بوده است و میانگین کل هزینه بازدیدکنندگان ۱۰۶۲ دلار برای هر نفر بوده است. در سه ماهه اول سال ۲۰۲۳، تعداد شهروندان ترکیه که از کشورهای دیگر دیدن کردند، نسبت به سال گذشته بیش از دو برابر شد و به ۲.۱ میلیون نفر رسید و هزینه کرد آنها نیز در سه ماهه نخست سال جاری به ۱.۴ میلیارد دلار رسیده است. گردشگری ترکیه امیدوار است در تابستان امسال پس از زمین‌لرزه‌های ۶ فوریه که زرزو هتل‌ها را کاهش داد، شتاب خود را به دست آورد. این زمین‌لرزه که بدترین فاجعه در تاریخ مدرن این کشور نامیده می‌شود، منطقه جنوب شرقی را لرزاند و جان بیش از ۵۰ هزار نفر را گرفت شهرها و روستاها را ویران و صدها هزار نفر را بی‌خانمان کرد. گردشگری حدود ۱۰ درصد به تولید ناخالص داخلی ترکیه (GDP) کمک می‌کند. در سال ۲۰۲۲ حدود ۱.۷ میلیون نفر در خدمات اقامتی و غذایی کار می‌کردند که حدود ۵ درصد از کل اشتغال ترکیه را شامل می‌شود.

نام قدیم «خلیج فارس» چه بود؟

در کتاب‌های جغرافیایی لاتین از جمله کتاب «اطلس جغرافیای جهان» که جزو آثار شاخص موزه کتابخانه اختصاصی نیاوران است، خلیج فارس به لاتین «مار یا ماره پرسیکوم» (Mare persicum) نوشته شده که همان دریای پارس است. بنابراین، با توجه به منابع تاریخی به جای مانده از سده‌های قبل از میلاد مسیح تا دوره اسلامی و عصر حاضر، این خلیج، همیشه در تمام نقشه‌ها و نوشته‌های مورخان «پارس» نامیده شده است. نامی که تنها میراث تاریخی و اسنادی این سرزمین نیست، بلکه باید آن را میراث زبانی هم دانست که با هم هویت منطقه‌ای را می‌سازد و امروز منطقه را با گذشته‌هایش پیوند می‌دهد و آن را در امتداد تاریخی پایدار می‌سازد. اطلس جغرافیای جهان درحال حاضر در کتابخانه موزه نیاوران نگهداری می‌شود و به لحاظ قطع، بزرگ‌ترین کتاب لاتین این مجموعه به شمار می‌آید.

عکس روز:

آبشار «شوی» دزفول

چرا «شد خزان» به دل‌ها نشست؟

«شد خزان» رهی معیری. رهی معیری در واقع در دوره رشد و اوج‌گیری تصنیف‌هایی قرار گرفته بود که سراینده‌گانش شاعران هستند که تخصصی در چینش کلمات در کنار یکدیگر دارند و دیگر نوازندگان آن را گوش می‌دهند و در تنهایی‌شان غرق می‌شوند.

به گزارش ایسنا، دهم اردیبهشت‌ماه زادروز رهی معیری است، شاعری که حتماً شعرش را شنیده‌ایم؛ شعری که از صفحه گرامافون تا نوار ضبط صوت و سی‌دی و فلش نسل به نسل رسید و امروز هم در فیلم‌هایی که می‌خواهند فضای از دوران پهلوی برای‌مان ترسیم کنند به گوش می‌رسد؛ صدایی با پس‌زمینه خش‌خش: «شد خزان گلشن آشنایی/ باز هم آتش به جان زد جدایی/ عمر من ای گل طی شد بهر تو/ وز تو ندیدم جز بدعهدی و بی‌وفایی/ با تو وفا کردم تا به تنم جان بود/ عشق و وفاداری با تو چه دارد سود/ آفت خرم‌من مهر و وفا/ی/ نوگل گلشن جور و جفایی/ از دل سنگت آه و...» این شعر را حتماً با همان ملودی معروفش می‌خوانید و شاید خوندنش به گونه‌ای دیگر برای‌تان سخت باشد.

محمدحسن «بیوک» معیری، با تخلص رهی از غزل‌سرایان معاصر ایران و از تصنیف‌سرایان بنام کشورمان که در موسیقی هم ذوق و مهارت داشت به ۲۴ سال ۱۲۸۸ در تهران متولد شد و ۲۴ آبان ۱۳۴۷ بدرود حیات گفت. خود می‌گفت در انواع و اقسام شعر آثاری دارد اما به غزل علاقه بیشتری دارد، زیرا در این لباس آدم بهتر می‌تواند احساسات و عواطف عاشقانه‌اش را بیان کند.

او در آغاز شاعری در انجمن ادبی حکیم نظامی به ریاست حسن وحید دستگردی شرکت می‌کرد و همچنین عضو انجمن موسیقی ایران بود. یکی از داستان‌های عاشقانه معاصر به رهی معیری و مریم فیروز تعلق دارد؛ شورانگیزترین ترانه‌ها و غزلیات رهی معیری که برخی می‌گویند از بهترین آثار ادبیات کلاسیک معاصر است از این عشق مایه می‌گیرد. عشقی که با ازدواج مریم فیروز با نورالدین کیانوری به سرانجام نرسد. از شعرهای معروف رهی معیری، خزان عشق یا به عبارتی همان تصنیف مشهور «شد خزان گلشن آشنایی» است که جواد بدیع‌زاده در دستگاه همایون اجرا کرده است و در سال ۱۳۱۳ از رادیو پخش شد و حالا نزدیک به ۹۰ سال از انتشار این تصنیف ماندگار می‌گذرد.

عبدالجبار کاکایی، شاعر و منتقد ادبی درباره دلیل ماندگاری این تصنیف و وارد شدن آن به حافظه جمعی ما ایرانیان به ایسنا می‌گوید: یکی از دلایل ماندگاری این تصنیف در شعر فارسی، این است که تصنیف در شرایط شکل‌گیری و اوج تصنیف‌های سنتی بعد از امیرجاهد و ملکشعراي بهار ایجاد شد؛ پیش از آن شاید خود نوازندگان و خیتانگران بر موسیقی کلام می‌گذاشتند و اجرا می‌کردند اما در این دوران شاعران دست به قلم شدند کسانی چون محمدعلی امیرجاهد، عارف قزوینی، علی‌اکبر شیدا و ملک‌الشعراي بهار با تصنیف سیاسی «مرغ سحر» و بعد هم

«شد خزان» است. کاکایی درباره این که گاه شهرت شعر بیش از ترانه‌سرا یا تصنیف‌سرا می‌شود مثلاً محمدعلی شیرازی، شهرت «سلطان قلب‌ها» یش را نداشت، می‌گوید: این اتفاق برای رهی معیری نیفتاد زیرا به عنوان غزل‌سرای صاحب سبک به شهرت رسید و تصنیف هم گفت ماند ملک‌الشعراي بهار، سیمین بهبهانی و هوشنگ ابتهاج که جلوه شاعری‌شان در جامعه مطرح است، منتها در کنار آن شاعر، تصنیف هم گفتند. محمدعلی شیرازی یا شاعرانی نظیر او غالباً تصنیف‌سرا بودند و شخصیتشان به عنوان شاعر تثبیت نشده تا طرف توجه قرار بگیرند بنابراین شهرت ابتهاج و رهی معیری و سیمین بهبهانی را نداشته‌اند.